

UNIwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku

Nazwa modułu: Emisja głosu		Kod modułu:
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: UMFC Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku		Rok akademicki: 2013/2014
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia/3-letnie	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status modułu: obowiązkowy
Specjalność: prowadzenie zespołów muzycznych, muzyka szkolna		Rok / semestr: R. I-III, s. I-VI
Język modułu: polski	Forma zajęć: indywidualne; ćwiczenia	Wymiar zajęć: 45 h
Koordinator modułu	Kierownik Zakładu Dyrygentury Chóralnej	
Prowadzący zajęcia	prof. zw. Bożena Violetta Bielecka, ad. dr Iwona Musialik, ad. dr Ewa Barbara Rafałko, ad. dr Marta Wróblewska, ad. dr Rafał Sulima, dr Hanna Zajączkiewicz, mgr Małgorzata Trojanowska	
Cele modułu	1. wykształcenie elementarnych podstaw techniki wokalne dla potrzeb prawidłowego posługiwania się aparatem głosowym w śpiewie i mowie oraz dla potrzeb artystycznej kreacji utworów wokalnych pod względem stylistyki wykonawczej; 2. wykształcenie umiejętności samodzielnej pracy w zakresie nauczania emisji głosu i prowadzenia chórów, zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych; 3. spektrum zawodowe obejmuje obszar muzyki dla potrzeb edukacji szkolnej;	
Wymagania wstępne	potwierdzona przez lekarza specjalistę wydolność aparatu głosowego (aparat głosu bez przeciwwskazań lekarskich); wykonanie dwóch utworów (np. ćwiczenie muzyczne Concene/N. Vacca'a i dowolną pieśń artystyczną)	

Kod efektu	MODUŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA	Odniesienie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	------------------------------------	---

w zakresie WIEDZY (W)

W01 ¹	posiada znajomość budowy fizjologicznej aparatu głosowego	S_W03
W02	orientuje się w stylach muzycznych i związaną z nimi estetyką wykonawczą zawartą w literaturze wokalne	S_W07

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

U01	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej związanej z wykonawstwem repertuaru wokálnego	S_U02
U02	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru wokálnego związanego z kierunkiem studiów	S_U03
U03	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów wokalnych	S_U04 S_U05
U04	posiada umiejętność właściwego odczytania wokálnego tekstu nutowego, zawartych w utworze idei i jego formy	S_U08
U05	posiada dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny niezbędny w prawidłowej emisji głosu	S_U10
U06	wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia wokálnego warsztatu technicznego	S_U11
U07	wykazuje umiejętność radzenia sobie z sytuacjami stresowymi wynikającymi z publicznych występów wokalnych	S_U18

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

K01	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji podczas występów, na których prezentuje swoje	S_K02
-----	--	-------

¹ Efekty kształcenia – definiowane w oparciu o kierunkowe (specjalnościowe) efekty kształcenia

	umiejętności wokalne	
K02	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania w sytuacjach, w których wykorzystuje znajomość podstaw emisji głosu	S_K06
K03	posiada umiejętność przeciwdziałania lękom i stresom, jak również sprostania warunkom związanym z publicznymi prezentacjami, podczas których wykorzystuje własne umiejętności wokalne	S_K07

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU			
semestr I			
1.	zapoznanie z budową aparatu głosowego i oddechowego		1,5
2.	zapoznanie z podstawowymi elementami prawidłowej emisji głosu (prawidłowy tor oddechowy, appoggio, rezonatory, rejestry, wyrównanie brzmienia głosu w całej skali, skorygowanie wad wymowy, dbałość o precyzję artykulacji i dykcji w słowie śpiewanym, realizacja różnych artykulacji w prowadzeniu fraz muzycznych: legato, marcato, staccato, poszerzenie skali głosu)		3
3.	praca indywidualna nad posługiwaniem się elementami prawidłowej techniki wokalne w oparciu o zróżnicowany pod względem trudności wykonawczych oraz zróżnicowany pod względem stylistyki wykonawczej repertuar wokalny (arie starowłoskie, arie oratoryjne, operowe, pieśni klasyczne/romantyczne/współczesne). Stopień trudności w doborze repertuaru będzie zależał od możliwości indywidualnych studenta oraz jego stopnia zaawansowania.		3
Przedstawione poniżej treści tematyczne są stałe w ramach każdego z sześciu semestrów. Zróżnicowany jest stopień trudności utworów i ćwiczeń w kolejnych semestrach.			
semestr II, III, IV, V, VI			
4.	utrwalenie podstawowych elementów techniki wokalne		6
5.	prezentacje artystyczne, interpretacje (arie starowłoskie, arie oratoryjne, operowe, pieśni klasyczne/romantyczne/współczesne)		1,5
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia.			
Metody kształcenia			
<ol style="list-style-type: none"> wykład problemowy wykład kontrowersyjny praca z tekstem i dyskusja rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna praca w grupach prezentacja nagrań CD i DVD 			
Weryfikacja efektów kształcenia			
Metody weryfikacji		Nr efektu ²	
1. Egzamin/przesłuchanie przed komisją powołaną przez Dziekana Każdy z pedagogów wypowiada się indywidualnie na temat prezentacji wokalne studenta, a ocena jest wynikiem dyskusji członków komisji. semestr I – przesłuchania wewnątrzklasowe		W01, W02, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, K01, K02, K03	
Korelacja efektów kształcenia z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji ³			
Nr efektu kształcenia	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
W01	1, 3	1, 3	1
W02	1, 3	1, 3, 4, 5	1
U01	3	5	1
U02	2, 3, 5	1, 3, 4, 5	1
U03	3, 5	1, 3, 4, 5	1
U04	3, 5	1, 3, 4, 5	1
U05	1, 2, 4	1, 2, 5, 6	1
U06	1, 2, 3, 4	1, 2, 5, 6	1
U07	2, 3, 5	1, 3, 4, 5, 6	1
K01	2, 3, 4, 5	1, 5, 6, 7	1
K02	3, 4, 5	4, 5, 6, 7	1

² odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów kształcenia

³ należy podać numer efektu kształcenia, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

K03	5	5, 6, 7	1
-----	---	---------	---

Forma zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%)
zaliczenie – s. I, III, V
kolokwium – s. II, IV
egzamin – s. VI

Literatura podstawowa

- G. Concon – *50 ćwiczeń op. 9*, PWM, 1964
- N. Vaccai – *Praktyczna metoda śpiewu włoskiego*, PWM
- Piosenki dla dzieci
- Arie starowłoskie
- Łatwiejsze pieśni artystyczne (np. Moniuszko, Chopin, Karłowicz, Mozart, Schubert, Schumann)
- Przy większych możliwościach i zaawansowaniu – arie operowe, oratoryjne, kantatowe, pieśni artystyczne (zbiory pieśni i arii polskich i zagranicznych)

Literatura uzupełniająca

- W. Bregy, *Elementy techniki wokalne*, PWM, Kraków 1974.
- J. Gałęska-Tritt, *Dzieci lubią śpiewać, a my razem z nimi*, Poznań 2007.
- J. Gałęska-Tritt, *Śpiewam solo i w zespole*, Poznań 2009.
- J. Gałęska-Tritt, *Śpiewaj! to bardzo łatwe*, cykl artykułów, „Życie Muzyczne: (=ŻM), art. I: ŻM 5-6(1994), art. II: ŻM 7-8(1994), art. III: ŻM 1-2(1995), art. IV: ŻM 5-6(1995).
- E. Haeflinger, *Die Kunst des Gesang*, Mainz 2002.
- *Higiena głosu śpiewaczego*, red. J. Krassowski, Gdańsk 1990.
- F. Hussler, Y.Rodd Marling, *Singen*, Mainz 2003.
- *Łastik*, Poznaj swój głos, Studio Emka, Warszawa 2002.
- Z. Pawłowski, *Foniatryczna diagnostyka wykonawstwa emisji głosu śpiewaczego i mówionego*, Kraków 2005.
- M. Przeniosło, *Technika wokalna BEL CANTO, Esencja dawnej Włoskiej Szkoły Śpiewu*, Podręcznik do nauki emisji głosu, eStudiante, Łagnica 2011.
- M. Śliwińska-Kownacka, *Głos narzędziem pracy – poradnik dla nauczycieli*, Instytut Medycyny Pracy,

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	45
Przygotowywanie się do zajęć	60
Praca z literaturą	15
Konsultacje	15
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	15
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	30
Inne	0
Łączny nakład pracy studenta w godz.	180
Liczba punktów ECTS	6

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	1	1	1	1	1	1
Ilość godzin w tygodniu	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	egzamin

Możliwości kariery zawodowej

Po ukończeniu przedmiotu *emisja głosu* na studiach I stopnia student posiada podstawową wiedzę, umiejętności i kwalifikacje w zakresie prawidłowej techniki wokalne i może podjąć pracę:

- nauczyciela przedmiotu muzyka w szkolnictwie ogólnokształcącym (szkoły podstawowe)
- nauczyciela prowadzącego chór w szkolnictwie muzycznym I stopnia
- nauczyciela prowadzącego chór w szkolnictwie ogólnokształcącym (szkoły podstawowe)
- jako animator życia muzycznego w placówkach kultury (domy kultury, instytucje kultury)